

www.e-rara.ch

**D. Epiphanii Episcopi Constantiae Cypri, contra octoaginta haereses opus ,
panarium, sive arcula, aut capsula medica appellatum, continens libros tres,
& tomos sive sectiones ex toto septem**

Epiphanius

Basileae, [1543]

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: online

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-5598>

Epistola rescripta ad Acatium et Paulum presbyteros, ab Epiphanio ab ea quae ab illis ad ipsum scripta sunt, de eo quod ipse contra haereses scripserit.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

EPISTOLA SCRIPTA NONAGESIMO

SECUNDO ANNO REGNI DIOCLETIANI, VALENTINIANI ET VALENTIS ANNO DVODECIMO, ET GR

tiani anno octauo, ad Epiphanium Palaestinum Eleutheropolite., qui fuit pater Monasterij in eiusdem Eleutheropolis uicina, tunc uero urbis Constantiae prouinciae Cypri episcopus extitit, ab Acatio & Paulo presbyteris & Archimandritis, hoc est patribus monasteriorum, partium Calchedonis, & Berrhoeae cauae Syriae, de eo quod contra omnes haereses scripsit, imò quod & multi adhortati sunt ac coegerint ipsum ad hoc Opus aggrediendum.

DOMINO meo & reuerendissimo per omnia, pientissimoq; patri Epiphanio episcopo, Acatius presbyter & Paulus presbyter, Archimandritae, in Domino gaudium. Sufficiebat equidem conspectus pietatis tuae Pater, qui uerbis spiritualibus nos impleuit, & tantum in nos desiderium implantauit, ex tuo intuitu obortum. Verum quandoquidem praeterea fama discipuli Seruatoris praedicat, & fragrantiae uerborum & actionum appetentiam infundit, ut & uerbis & sententijs exatiemur, oportebat quidem nos accedere, ut praesentes gratiae tibi ex Deo uelut Apostolis datae participes fieremus. At quando uia intercepta est per infirmitates ac aerumnas corporales, non potuimus ipsi proficisci, & ad pedes tuos prouolui, audireq; ac discere progredientia ex ore tuo spiritualia sancta uerba. Credimus enim, quod si digni fuisset audire ac reuerti, firmasset utique Rempublicam, cui praefecti sumus, si modo digni sumus finem eius assequi. Quum igitur infirmitas detineat, rogamus tantam tuam pietatem, ut ne inuideas nobis ex his quae reuera tibi a Seruatore donata sunt impertiri. Confitemur enim non solum nos, sed etiam omnes, quod in hoc seculo nouum te Apostolum & praekonem Dominus exciuit, Ioannem nouum, & praedicantem quae debent seruari ab his qui cursum hunc propositum habent. Quum igitur communis frater Marcellus, ob tantam famam angatur, & desiderio pietatis tuae trahatur, sitq; ex nostro ouili, & recens in fide instructus, ipsum sane tantae uiae ministrum adepti, tantam nostram peccatorum uidelicet ad te Seruatoris discipulum, audaciam ipsi iniunximus. Quod uero cupimus, hoc est, ut ea quae dicta sunt a te ad quosdam fratres, nobis discenda dones, quod tibi quidem iusto minime graue est, nobis autem peccatoribus dum participes sumus gaudium in Domino parit. Nam spiritualibus tuis uerbis impleti, ab iniquitatibus nostris alleuamur. Audiuius autem indita esse nomina sectis a praestantia tua, quarum singularum superstitionum petimus, ut pietas tua nobis haeresim palam declaret. Aequale est enim uniuersorum donum. Et petimus te preces facere, te iustum Domino, pro omnibus desiderantibus te, & expectantibus a te donum. In ieiunio & oratione sumus, ut communis noster frater a praestantia tua benigne susceptus, & afferat nobis donatum a te munus, & sic consuetas preces patri & filio & spiritui sancto transmittat. Omnes fratres sperant per preces a te pro ipsis fientes confirmari. Adhortamur, ut ne cuncteris impertiri gratiam diuinam apostolorum quam habes. Omnes parui in ouili ac coetu, preces ad potiorem transmittunt, quo participes fiant spiritualis ex pietate tua doni. Robustus in Domino, & laetus in CHRISTO ac sancto spiritu, datum tibi thronum ac diuinum munus perficias & absoluas, usque ad expectantem te coronam.

EPISTOLA RESCRIPTA AD ACATIVM

ET PAVLVM PRESBYTEROS, AB EPIPHANIO AD

EA QVAE AB ILLIS AD IPSVM SCRIPTA SUNT, DE EO QUOD IPSE CONTRA HAERESES SCRIPSERIT.

DOMINIS honorandissimis fratribus, & in presbyterio confortibus, Acatio & Paulo, Epiphanius in Domino gaudium. Prooemium siue praefationem ueteres scriptores, uelut inscriptionem ac titulum describentes, per aenigma totius subiectae tractationis indicium praebuerunt: unde & ipsi eodem dicendi stylo usi, praefamur ad uos charissimi, ea quae ad petitionem uestram contra haereses scripsimus, omnem rem in breuem summam colligentes. Quandoquidem enim declaraturi sumus uobis & nomina sectarum, & nefarias apud ipsos actiones reuelaturi, quae uelut uenena ac toxica existunt: cum ipsis sane etiam antidotos adaptantes, auxiliaria comorforum medicamenta, & praecuratiua eorum qui forte illapsuri sint, bonarum rerum studiosis describimus, hoc ipsum prooemium Panarium, siue Capsulam

IN LIBROS DE HAERESIB. PRAEFATIO.

Capfulam medicam, & aduersus bestiarum morsus Arculam appellantes. hoc est per libros tres, haereses octoaginta, quae sunt bestiarum siue reptilium morsus. Vnum autem post octoaginta ueritatis fundamentum, simulque doctrina, & salutaris tractatio, & CHRISTI sponsa sancta Ecclesia, existens quidem ab initio, uerum per aduentum CHRISTI in carne, iuxta temporis successionem, in medio praedictarum reuelata, & a nobis in mentione per praedicationem CHRISTI locata, & rursus post omnes harum haeresum prauitates, in refrigerium eorum qui laborem pellegendi haereses pertulerunt, a nobis cum sermonis compendio, iuxta Apostolorum doctrinam, manifeste denunciata. Rogati autem sitis omnes, qui hoc honestarum rerum studium attigeritis, & procemium, & sequentes deinde sectas, & pro ueritate defensionem, & ueritatis doctrinam, & sanctae uniuersalis Ecclesiae fidem, ut ueniam nobis detis, qui homines sumus, & cum labore ac emulatione diuina, pro pietate rationem reddere conati sumus. Cuius sanctissimi ac pientissimi nominis defendendi gratia, uelimus etiam aliquid uires nostras excelsus aggredi, quum Deus permittat nobis expetentibus, etiam ea quae uires superant. Nam ob ueritatem instituta a nobis est haec oratio, & propter pietatem hoc opus aggressi sumus. Quin & amplius rogati sitis pro indulgenda uenia, si alicubi reperietis nos, aliquos impetere, aut cauillis incessere, quum alias hunc morem non habeamus. Itaque si alicubi propter zelum aduersus haereses, & ad auertendos lectores, exacerbati dixerimus aliquos deceptores, aut circulatores, aut miseros homines, ignoscite. Ipsa enim necessitas aduersus huius certaminis doctrinas instans, talem nobis sudorem efficit, & ut lectores auertantur, & ut ostendamus penitus interdictas a nostra doctrina, illorum operas, mysteriaque & doctrinas, quo etiam per orationis ac contradictionis nostrae ueritatem, libertatem nostram ostendamus. & quo etiam aliquos ex ipsis per grauiores putatos sermones effugiamus. Est autem tota haec tractatio per praedictos tres libros, primum, secundum, & tertium. Quos sane libros in septem tomos diuisimus. In unoquoque autem tomo numerus quidam haeseon ac sectarum inest. Sunt autem ex toto octoaginta, quarum nomina & praetextus sunt. I Barbarismus. II Scythismus. III Graecismus. IIII Iudaismus. V Samaritismus. Ex his ortae sunt quae deinceps sequuntur, ante CHRISTVM quidem post Barbarismum, & Scythicam superstitionem, ex Graecismo haec: VI Pythagorei, siue Peripatetici, circa Aristotelicos diuisa. VII Platonici, VIII Stoici, IX Epicurei. Deinde Samariticae sectae ex Iudaismo ortae quatuor sunt gentes, X Gortheni, XI Sebuai, XII Essenii, XIII Dositheii. Deinde idem praedictus Iudaismus, qui ab Abraamo formam accepit, & per datam Moysi legem ampliatus est, & a Iuda filio Iacob, qui etiam Israel appellatur, per Dauidem regem ex eius tribu primum, Iudaismi cognomen adeptus est, septem sectas habet: XIIIII Scribarum, XV Phariseorum, XVI Sadduceorum, XVII Hemerobaptistarum, XVIII Ossaeorum, XIX Nasaeorum, XX Herodianorum. Ex his & post has haereses iuxta temporum successionem, apparuit salutaris CHRISTI Domini nostri in carnem aduentus, & Euangelica doctrina ac praedicationis regni, quae sola fons est salutis, & fides ueritatis catholicae & Apostolicae ac orthodoxae Ecclesiae. Ex hac autem diffractae ac fissae sunt nomen solum CHRISTI habentes, & non item fide, haec haereses: I Simoniani, II Menandriani, III Saturniliani, IIII Basilidiani, V Nicolaetae, VI Gnostici, qui etiam Stratiotici, & Phibionitae, & apud aliquos Secudiani, apud alios Socratitae, apud alios Zacchaei, apud quosdam Coddiani appellati, & Borboritae, & Barbelitae. VII Carpocratitae, VIII Cerinthiani, qui & Merinthiani, IX Nazoraei, X Ebionaei, XI Valentini, XII Secudiani. quibus additur Epiphaneus & Isidorus. XIII Ptolemaei, XIIIII Marcosii, XV Colorbasii, XVI Heraclionitae, XVII Ophitae, XVIII Caiiani, XIX Sethiani, XX Archontici, XXI Cerdoniani, XXII Marciones, XXIII Lucianistae, XXIIII Apelleiani, XXV Seueriani, XXVI Tatiani, XXVII Encratitae, XXVIII Phrygastae, & Montanistae, & Tascodrugitae. Hi autem rursus, Tascodrugitae uidelicet, in seipsos diuisi sunt. XXIX Pepuziani, qui etiam Priscilliani & Quintilliani. Quibus annectuntur Artotyritae. XXX Tessarescaecatitae, qui pascha unam anni diem faciunt. XXXI Alogi, qui Euangelium & Apocalypsim Ioannis non admittunt. XXXII Adamiani, XXXIII Sampsaei, qui & Helcesaei. XXXIIII Theodotiani, XXXV Melchisedeciani, XXXVI Bardesianistae, XXXVII Noetiani, XXXVIII Valesii, XXXIX Cathari, qui & Nouati. XL Angelici, XLI Apostolici, qui & Apotactici. XLII Sabelliani, XLIII Origenaei, turpia facientes. XLIIII Origenaei, ab Origene eo qui etiam Adamantius appellatur. XLV Pauli Samosatensis haeresis, XLVI Manichaei, qui & Acuanitae. XLVII Hieracitae, XLVIII Meletiani, qui in Aegypto sectam habent. XLIX Ariani, qui & Ariomanitae. L Audianorum secta, LI Photiniani, LII Marcelliani, LIII Semiarii, LIIII Pneumatomachi, qui & Macedoniani, & Eleusii discipuli, qui sanctum Dei spiritum blasphemant. LV Aeriaui, LVI Aetiani, qui & Anomoei: quibus coniungitur Eunomius, imò potius Anomoeus. LVII Dimoeritae, qui non perfectam CHRISTI incarnationem confitentur,

fitentur, qui etiam Apollinaritæ. LVIII. Qui sanctam Mariam semper uirginem, postquam Saluatorem genuit, ipsi Ioseph coniunctam fuisse dicunt, quos sanè appellauimus Antidicomarianitas. LX. Qui in nomen ipsius Mariæ collyridem offerunt, & uocantur Collyridiani, LX. Massaliani, quibus coniunguntur Martyriani, qui à Græcis sunt: & Euphemitæ, & Sataniani. Porro facta rursus repetitione ac diuisione harum sectarum iuxta libros, ostendam in hac mea repetitione, quot ex his octoaginta sectis in primo, & deinceps in secundo, usque ad tertium sint libri. Imò etiam quot sint hæreses in singulis septem tomis, in quos tres libri digesti sunt, compræhensæ. Habet autem res se hoc modo. In primo libro tomi tres sunt, hæreses autem quadraginta sex, cum appellationibus suis, Barbarismi uidelicet, & Scythismi, & Græcismi, & Iudaismi, & Samaritismi. In secundo uerò libro tomi duo sunt, & hæreses uiginti tres. In tertio libro tomi duo, hæreses undecim. In primo igitur libro primi tomi, hæreses uiginti sunt, hæc scilicet, Barbarismus, Scythismus, Græcismus, Iudaismus: Græcorum differentiæ, Pythagoræi, siue Peripatetici, Platonici, Stoici, Epicuræi: Samaritica, quæ ex Iudaismo est. Samaritarum gentes quatuor: nempe, Gortheni, Sebuæi, Esseni, Dosithæi. Iudæorum hæreses septem, Scribæ, Pharisei, Sadducæi, Hemerobaptistæ, Ossæi, Nasaræi, Herodiani. In secundo uerò tomo primi libri hæreses tredecim sunt, Simoniani, Menandriani, Saturniliani, Basilidiani, Nicolaitæ, Gnostici, qui & Stratotici, iidemque Phibionitæ, & apud aliquos Secundiani, apud alios Zacchæi appellati, itemque Coddiani, & Borboritæ, & Barbelitæ: Carpocratitæ, Cerinthiani, qui & Merinthiani, Nazoræi, Ebionæi, Valentini, Secundiani, quibus connectuntur Eiphanes & Isidorus, Ptolemæi. In tertio autem tomo eiusdem primi libri hæreses item tredecim sunt, Marcossij, Colorbasij, Heracleonitæ, Ophitæ, Caiani, Sethiani, Archotici, Cerdoniani, Marciones, Lucianistæ, Apelleiani, Seueriani, Tatiani. Hæc est summaria repetitio trium tomorum primi libri. Secundi uerò libri tomi duo sunt: & in primo quidē secundi libri tomo, qui quartus est iuxta numerum ab initio consequentiam, hæreses decem & octo habentur, hoc modo, Encratitæ, Phrygastæ, qui & Montanistæ, & Tascodrugitæ. Tascodrugitæ autem rursus diuisi sunt à prædictis: Pepuziani, qui & Quintilliani: quibus coniunguntur Artotyritæ, Tessarescatitæ, qui pascha unam anni diem faciunt: Alogi, qui Euangelium Ioannis & Apocalypsim non suscipiunt: Adamiani, Sampsaï, qui & Helcesæi: Theodotiani, Melchisedeciani, Bardesianistæ, Noëtiani, Valesij, Cathari, Angelici, Apostolici, qui etiam Apotactici: quibus coniunguntur, qui appellantur Sacciferi, Sabelliani, Origeniani, turpia facientes: Origeniani, ab Origene Adamantio. In secundo autem tomo eiusdem secundi libri, quinto uerò iuxta prædictum numerum, hæreses quinque sunt, Paulianistæ, Manichæi, qui & Acuanitæ, Hieracitæ, Meletiani secta in Aegypto, Ariani. Atque hæc est tomorum secundi libri summaria repetitio. Similiter autem & in tertio libro sunt tomi duo. Et in primo quidem tertij libri tomo, sexto autem iuxta prædictum numerum, hæreses septem sunt, Audiani, Photiniani, Marcelliani, Semiarij, Pneumatomachi, qui spiritum Dei sanctum blasphemant, Aëriani, Aëtiani ab Aëtio, qui dissimilitudinem personarum in sancta Trinitate inuexit: cui coniunctus est Eunomius, qui Anomæus appellandus potius fuit. In secundo uerò tomo eiusdem tertij libri, septimo uerò iuxta tomorum numerum diuisionem, & ultimo totius operis, hæreses quatuor habentur, Dimoceritæ, qui non perfectam CHRISTI incarnationem cōfitentur, qui etiam Apollinaritæ: & qui sanctam Mariam semper uirginem, postquam Saluatorem genuit, ipsi Ioseph copulatam fuisse dicunt, quos uocauimus Antidicomarianitas: & qui in nomen ipsius Mariæ collyridem offerunt, qui sanè uocantur Collyridiani, Massaliani. Et de recta ac uera fide Apologia, cum compendio doctrinæ, quæ sit sancta catholica & Apostolica Ecclesia. Hæc est summaria repetitio ac inscriptio siue enumeratio, totius contra octoaginta hæreses Operis, & unius pro ueritate Apologiæ, sola illa, hoc est catholica & orthodoxa Ecclesia, in tres libros digesta, ac septē tomos diuisa. Addam porro & primi tomi primi libri contra uiginti hæreses summarium indicem ac elenchum. Primum quidem habetur omnium sectarum matres, ac exemplaria & appellationes, ex quibus matribus omnes aliæ ortæ sunt, & sunt hæc primæ quatuor. Prima Barbarismus, quæ per seipsam est, & durauit à diebus Adam in decem generationes, usque ad Noë. Appellatus est autem Barbarismus, ex eo quod eius temporis homines non habuerint principem quandam, aut unam concordiam, sed quod unusquisque pro sua ratione procedebat, & sibi ipsi lex iuxta propriæ uoluntatis prærogatiuam fiebat. Secunda Scythismus, à diebus Noë, & postea usque ad turris Babylonis ædificationem: & post turris tempus, ad paucos annos, ipsius Phalec & Rhagan, qui ad Europæ declinantes regionem, Scythiæ parti & ipsorum gentibus adiudicati sunt, à Tharra ætate & ulterius, ex quo Thraces nati sunt. Tertia Græcismus, à temporibus Seruch, exorsus per idololatriam, & sicut unusquisque tunc procedebat secundum aliquam superstitionem, ad ciuiliorem uitam, moresque ac statuta, ita tamen ut simulachra tunc cœrent poni hominum genera, quæ tunc sequebantur ac deificabant, per colores quidem ab initio

Operis di-
finitio.

Barbarismi
appellatio.

Thracum
origo.

tio d
aut
rob
in
can
tore
pria
Bab
tum
Der
clar
taur
cipe
run
lati
tem
run
ab l
thif
lud
leg
tus
tus
nor
tia
Py
sim
fire
& si
nau
ptib
Rat
null
Tra
exu
dun
run
Cor
An
corp
uol
& a
& a
per
dor
run
app
qua
Me
qua
Ess
in i
qui
in i
mo
ba
per
lach
alij

tio depingentes, ac representantes eos qui olim apud ipsos in honore fuerunt, aut tyrannos, aut praestigiatores, aut qui aliquid fecerunt in uita memorabile, per fortitudinem aut corporum robur. Deinde uero à temporibus Tharra patris Abraam, etiam per statuas idololatriæ errore inducto, primos suos parentes per effigies colentes, & eos qui ante ipsos uita functi erant fabricantes, ex figulari primum arte, deinde quum singulae artes ad imitationem excitarentur, aedificatores quidem lapidem ad hoc cadentes ac exsculpingentes, argentarii uero & aurifusores per propriam artis suae materiam effingentes. Ita etiam fabri lignarii, ac reliqui. Aegyptij uero, simulque Babylonij, & Phryges ac Phoenices, huius superstitionis primi autores fuerunt, tum statuariae, tum mysteriorum, à quibus plurima ad Graecos translata sunt, ab ætate Cecropis, & deinceps. Deinde autem & longè postea, Saturnum & Rheam, Iouemque & Apollinem, & alios deos declararunt. Graeci uero appellati sunt Hellenes, ab Hellene quodam uiro, qui in Graecis habitauit. Aut, ut alij tradunt, ab elæa, hoc est olea, quæ Athenis enata est. Iones autem horum principes fuerunt, uelut rei synceritas habet, ab Ione uno quodam uiro ex his qui turrim aedificarunt, quando linguae omnium diuisae sunt. Ob quam causam etiam Meropes omnes appellati sunt, propter partitam uocem. Postea uero Graecismus in sectas redactus est posterioribus temporibus, Pythagoreorum uidelicet & Stoicorum, Platoniorumque & Epicureorum ac reliquorum. Diuini porro cultus forma simul fuit, & naturæ lex in uitam inducta, separans seipsam ab his gentibus, à iactis mundi fundamētis usque huc, media existens inter Barbarismum, Scythismum, ac Graecismum: donec coniuncta est diuino ipsius Abraæ cultui, & postea factus est Iudaismus, à temporibus Abraam formam adeptus, & per Moysen septimum ab Abraam, per legem datam ipsi à Deo dilatatus, à Iuda uero quarto filio ipsius Iacob, qui etiam Israel appellatus fuit, per Dauidem qui primus ex eiusdem tribu regnauit, perfectum Iudaismi nomen sortitus. De his enim quatuor sectis Apostolus cōpendio dixit: In CHRISTO enim IESU non Barbarus, non Scythia, non Graecus, non Iudæus, sed noua creatio. Graecorum differentiae sunt, Pythagoræ siue Peripatetici. unitatem & prouidentiam, & prohibere sacrificare dijs Pythagoras docuit, item animata non in cibum assumere, & à uino abstinere. Decreuit autem simul, quæ à luna & quæ supra lunam sunt, immortalia esse: quæ uero infra, mortalia. Et transire animas à corporibus ad corpora, usque ad animalia & bestias omnis generis. Simul autem & silentium exercere ad quinque annorum tempus. Postremum uero seipsum Deum nominauit. Platonici, Deum & materiam ac formam prodiderunt, & mundum factum ac corruptibilem esse. Animam uero ingenitam, & immortalem ac diuinam. Esse autem partes eius tres, Rationalem, Impetuosam, & cupiditate præditam. Vxores uero omnibus communes esse, & nullum unam propriam habere debere, sed unumquemque cum qua uelit, illa item uolente coire. Transire item animarum in diuersa corpora omnis generis animantium. Simul autem & deos ex uno multos docuit Plato. Stoici uniuersum esse corpus docuerunt, & sensibilem hunc mundum Deum putauerunt. Quidam uero ex ignis essentia naturam ipsum habere pronunciauerunt. Et Deum quidem mentem decernunt, & uelut animam totius amplitudinis cœli & terræ. Corpus autem eius esse uniuersum, uelut dixi, luminaria uero oculos. Carnem uero omnium perire, Animam autem omnium à corporibus ad corpora transire. Epicurei, atomos & indiuisibilia corpora, simularumque & infinita, uniuersorum principium esse statuerunt, & finem felicitatis esse uoluptatem docuerunt: & neque Deum, neque prouidentiam, res gubernare. Samaritanismus, & ab ipso appellati Samaritæ, hic est ex Iudaismo, antea quam deuenirent haerese ad Graecos, & antea quam constituerentur ipsorum dogmata. Postquam uero esse cepit Graecorum superstitio, medium eius ac Iudaismi obtinuit. Originem autem accepit à temporibus Nabuchodonosor & captiuitate Iudæorum. Ipsi Samaritæ inquilini sunt ab Assyrijs in Iudæa, & receperunt solum quinque libros Moysi, quum rex iussisset ipsis à Babylone per sacerdotem Esdram appellatum. Omnia Iudæorum habent, præterquam abominari gentes, & neque attingere aliqua: & præterquam quod negant mortuorum resurrectionem, & auersantur alias prophetias post Moysen. Samaritarum gentes quatuor sunt: Gortheni, qui alijs temporibus festiuitates agunt quam Sebuæi: Sebuæi, qui propter eandem causam in festis celebrandis à Gorthenis dissentiunt: Esseni, qui neutris aduersantur, sed cum quibuslibet indiscriminatim festa celebrant. Dosithei, in iisdem gentibus uelut Samaritæ uitam degunt, circuncisione & sabbato atque alijs. Vtuntur & quinque libris Moysi, amplius autem quam alij seruant abstinentiam ab animatis, & frequentius in ieiunijs uiuunt. Quidam ipsorum etiā uirginitatem seruant, alij continenter agunt, creduntque mortuorum resurrectionem, quod alienum est à Samaritis. Iudæorum haerese septem sunt. Scribae, qui legales fuerunt, & expositores traditionum apud ipsos antiquarum, per superfluam superstitutionem, cōsuetudines seruantes quas non ex lege didicerunt, uerum sibi ipsis praescribentes simul lachra iustificationis legis. Pharisei, hoc est separati, qui exactissimam uitam degerunt, & longè alijs integrioris. Apud quos etiā mortuorum resurrectio, uelut etiā apud scribas, & de angelis ac spiritibus

Idolorum cultus origo.

Hellenes unde dicti sint Graeci.

Meropum appellatio.

Pythagoræ dogmata.

Platoniorum dogmata.

Stoicorum placita.

Epicureorum placita.

Samaritarum secta.

Iudæorum haerese.

D. EPIPHANII PRAEFATIO.

Dalmaticæ.
Phylacteria.

spiritu sancto, quod sit assensus. Vita item diuersa. Continentia usque ad tempus, & uirginitas, ieiuniumque bis per sabbatum. Vrcorum & patinarum ac poculorum purificationes, uelut etiam apud Scribas. Decimationes & primitiae, & assiduae preces, & habitus superstitiosus indumentorum, per amicula & dalmaticas atque pallia, & per latitudines phylacteriorum, hoc est signorum & notarum purpuræ, & fimbriarum ac prætextuum in alis palliorum. quæ sanè signa fuerunt continentiae apud ipsos ad tempus. Iidem etiam generationem ac natiuitates introduxerunt, & fatum. Sadducæi, hoc est iustissimi, qui ex genere quidem erant Samaritarum, simulque sacerdotis Sadduc nomine. Mortuorum autem resurrectionem negabant, & non admittebant Angelum, neque Spiritum, per omnia uerò Iudæi erant. Hemerobaptistæ, hi per omnia quidem Iudæi erant: dicebant autem neminem assequi uitam æternam, nisi quis quotidie baptizaretur. Osseni, quos impudentissimos interpreteris. Hi omnia secundum legem perficiebant. Vtebantur autem & scripturis alijs post legem. plerisque uerò ex posterioribus prophetis reiciebant. Nasaræi, quos interpretari possis dissipatores, aut rebellatores: omnem carnis esum interdiciunt, animatis penitus non fruuntur. Usque ad Moysen & Iesum Naue, sanctis in quinque libris Moysi nomine patriarchis utentes, eisque credentes, Abraam inquam, Isaac & Iacob, & superioribus, ipsosque Moysen & Aaron, & Iesum. Verum ipsorum quinque librorum Moysi inscriptorum scripta, docent non esse Moysi, sed alia præter ea se habere affirmant. Herodianî, hi per omnia quidem Iudæi erant, Herodem uerò CHRISTVM sperabant, & huic tum honorem, tum nomen CHRISTI attribuebant. Hic est primus tomus, continens contra omnes has uiginti hæreses. In ipso uerò habetur etiam de CHRISTI aduentu tractatio, & ueritatis confessio.

E

dera
det
gen
nos
rum
diu
act
fanc
ctur
que
pro
bus
mer
niu
rab
mo
fio
& i
in m
por
mu
dio
lis i
dit
par
exa
ips
rat
ris
car
ras
lei